

Գայլն ու սյծը, այծն ու այգին
Մեզ պարիզենթան, ծեզ պարի զասիկ:
Քյացեք անեսք ո՞վ է տարել եարսին,
Քյացինք տեսանք փեսեն է տարել
եարսին:

Փեսեն ու եարսը, եարսն ու կասաուն,
Կատուն ու մուկը, մուկն ու յուրը,
Յուրն ու ժամօղ. ժանգն ու սուրը,
Սուրն ու գայլը, գայլն ու այծը,
Այծն ու այգին
Մեզ պարիզենթան, ծեզ պարի զասիկ:
Քյացեք անեսք ո՞վ է տարել փեսին,
Քյացինք անեսանք ասաոծ է ասարել
փեսին:

Ասաոծ ու փեսեն, փեսեն ու եարսը,
Հարսն ու կասաուն, կատուն ու մուկը,
Մուկն ու յուրը, յուրն ու ժանգը,
Ժանգն ու սուրը, սուրն ու գայլը,
Գայլն ու սյծը, այծն ու այգին,
Մեզ պարիզենթան, ծեզ պարի զասիկ¹:

11 (353)

Գարմիր ֆիառան եւզցուցինք,
Հալւս, եալւս, եալւս, եալւս,
Նինա յալ,
Ինչ ալ աղվոր կփսյլի,
Հալւս յար, եալւս յար,
Նինա յար:

Ախճի անունդ Շուշան,
Հալւս, եալւս, եալւս, եալւս,
Նինա յար,
Երուր երթանք սուրը նշան,
Հալւս յար, եալւս յար,
Նինա յար:

Աատանիս ասանք քեզ նշան,
Հալւս, եալւս, եալւս, եալւս,
Նինա յար,
Վըր լինիմ եորդ փեսան,
Հալւս յար, եալւս յար,
Նինա յար:

12 (354)

– Ախճիկս քեզի Հարութին պիտի ասան,
– Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում:

¹ Չնայած բանասացի եայրը մուկսին երգել է այս երգը, սակայն նա երգը սովորել է այգեճորցի Մուսի ապորից, երեխա ժամանակ (ծանոթ. բանահավաքի):

Անունը Հարութ, ջեր լիքը րարութ,
Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում: } 2

– Ախճիկս քեզի Խորենին պիտի ասան,
– Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում:
Անունը Խորեն՝ ձենը կզա ախտեն,
Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում: } 2

– Ախճիկս քեզի Միշիկին պիտի ասան,
– Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում:
Անունը Միշիկ՝ տակին կանի չիշիկ,
Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում: } 2

– Ախճիկս քեզի Սաշիկին պիտի ասան,
– Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում:
Անունը Սաշիկ՝ գլուխը յաշիկ,
Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում: } 2

– Ախճիկս քեզի Համլեսին պիտի ասան,
– Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում:
Անունը Համլես՝ ուռի մինը պուլի փեա
Չեմ ուզում, մամա ջան, չեմ ուզում: } 2

13 (355)

Նուրին, Նուրին էկել է,
Արջա եուրին էկել է,
Շիլս շաքիք եաքել է,
Կանանչ-կարմիր գոաին կապել է,
Մեր եուրի-փարին էկել է:
Չու բերեք թաթին դրեք,
Յուր բերեք վարսին քսեցեք,
Մեր եուրու-փարու րաժին բերեք ավեք,
Տանենք ուսենք, խմենք, քեփ անենք,
Ծեր յեղ ու պանիրը բոլ անենք,
Ծեր սլուճուր եարսին էլ կուլ անենք:

ՕՐՈՐՈՑԱՅԻՆ

14 (356)

Մուրազ ունեմ ես քեզ աալու, բալւս ջան,
Մոանց քեզի ման չեմ կյալու, բալւս ջան, } 2
Խոսա, իտսա, ծեմիա մաաաղ, ա՛յ բալւս, } 2
Լնվ ես կաղնել, ջանիտ մաաաղ, ջա՛ն
բալւս: } 2

Աարի մարգիզ ծեռիա անեամ, ա՛յ բալւս,
Չաքմա-կարաշ վըռաիա տեմամ, ա՛յ բալւս,
Չաքմա-կալոշ վըռաիա անեամ, ջա՛ն բալւս:

Զյաքյուլտ սանդրեմ ոսկա սանդրով,
որթի ջան, } 2
Մարմանդ տուն կյաւ ծին յհարած, որ-
թի ջան, } 2
Ոխճարն ասել, սառնացել ես, չես կյալի, } 2
Նգարնությունից տեղյակ-անտեղ չես կյալի:
Աչկըտ փակել, քունտ ես առել, բալիկ ջան, } 2
Պապիկը քու կարոսփց սիրտն ա շաղել,
բալիկ ջան,
Չարթնիր տենամ որդի՞ ես քնել,
Այ բալսնե՛, ա՛յ բալսնե՛, ա՛յ բալսնե՛:

ՍԳԵՐԳԵՐ

15(357)

Վայե՛, քու դարդը տանեմ, Հայկանուշ աքիր
ջա՛ն,
Վայե՛, քու արածիցը գաա չեասկացա,
Ջանին մատաղ կրլեմ, Հայկանուշ աքիր,
Հայկանուշ աքի՛ր:
Ասա տենամ, էնքան պսներ վրերդիա՞ն
րսեցիր,
Վրեր գրագեա չիր, ա՛յ կնիկ, ա՛յ կնիկ:
Վա՛յ, մեզ էրեցի՛ր, խրովեցի՛ր, Հայկանուշ
աքիր ջան,
Վա՛յ, մեզ յաման լըրցրիր, Հայկանուշ աքիր
ջան,
Վա՛յ, ես քու ջանին մասաղ կրլեմ, ա՛յ կնիկ,
Այ անրախտ Հայկանուշ աքիր ջա՛ն:
Լաց կրլենք, կառնե՛ք,
Ամեն մի մատըտ ոսկի էր, Հայկանուշ աքիր
ջա՛ն,
Քու պաղունցը ոսկի էր, Հայկանուշ աքիր
ջա՛ն:
Համա ծրծղիլի ես տպել,
Սևը մեչ դոլ արել, սիպտակը առա դոլ արել,
Հայկանուշ աքիր, է՛յ, է՛յ:
Վա՛յ գիղըմ ես ի՞նչ եմ ասըմ, Հայկանուշ
աքիր,
Քու էն լավ-լավ օրերն ա,
Վրեր մեր միան ա կյալի,
Համա շաա ես էրվել,
Շաա ես տանջվել, Հայկանուշ աքի՛ր,
Հա՛յ գիղըմ ես, ի՞նչ եմ ասըմ, Հայկանուշ
աքիր ջա՛ն,
Քու վրեաի դիրածը աչկիտ լիսին ա դիրել,
Աչկըա ման ես ածել,

Քու ջահել-ջիվան նշանածը
Ծեռիցլտ իլիլ ես տվել, վա՛յ:
Հա՛յ, ա խեղճացած կնիկ,
Մի խղճանա ցավըտ աանեմ է՛յ:
Վա՛յ, սաղ ըլեն քու թոռները,
Վա՛յ, սաղ ըլեն քու ծոռները
Քեզ ուսին կըանեն,
Կտանեն, կթաղեն, է՛յ:
Է՛ գիղըմ ե՞ս ինչ եմ ասըմ, Հայկանուշ աքիր,
Լոխի պանն էլ արել ես,
Լոխի եեաի էլ ոսկի ես ըլել,
Ես քու ցավը աանեմ, Հայկանուշ աքիր ջան,
է՛յ:
Վա՛յ գիղըմ ես ի՞նչ եմ ասըմ, Հայկանուշ
աքիր,
Հարսրա սարին ես պսեել,
Թոռներըտ սարին ես պսեել,
Հները-աները մաշուր պսեել ես,
Լոխի պանն էլ արել ես, արել ես, է՛յ:
Ասըմ ա, լնվ գիղըմ ես ի՞նչ եմ ասըմ,
Հայկանուշ աքիր ջա՛ն,
Կյանքըտ էնքան վատն ա ըլել,
Համա վրեր քու նշանածին
Բանակ ես ճըմփու տորել,
Յաման ես ճամփեն պսեել,
Հայկանուշ աքիր, Հայկանուշ աքիր, է՛յ, է՛յ:
Հր՛, բա վրեր խաբարը եկավ,
Հր՛, բա վրեր նրա սե թուխտը եկավ,
Տու յաման ես դըղըցրել,
Դարդըտ աանեմ, Հայկանուշ աքիլ, է՛յ:
Հա՛յ ա՛յ, եա՛յ ա՛յ շաղված-շփոթված,
Հայկանուշ աքիր,
Հա՛յ գիղըմ չեմ,
Շաա պան ունեմ ասիլի,
Համա դե կարրմ չեմ,
Խեխուղմ ա, է՛յ, է՛յ:

16 (358)

Մամա ջա՛ն, մամա՛,
Դո՛ւ իմ երեխաներին լավ պսեցիր,
Այ մամա ջա՛ն, ա՛յ մամա ջա՛ն:
Դո՛ւ, ես քու ծեռներին մաաաղ,
Ոսկի թաթերիա մեռնեմ,
Այ մամա ջա՛ն, մամա ջա՛ն:
Տու ինչո՞ւ համար գնացիր, մամա՛ ջա՛ն,
Քո՛ւ ոսկի ձեռքերա որդի ծաժ աամ,
Ա՛յ մամա ջա՛ն:
Ո՞նց կանենք մենք մամա՛ ջա՛ն, ա՛յ,